

Yoel Kitabı və Laodikiyaçı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi - On Üçüncü Nömrə

Jeff Pippenger

2025-12-18

On üç rəqəmi

Hazırda biz 1863-cü ilin peyğəmbərlik rəmzinə müraciət edirik. Diqqətimizi, qədim İsrailin “rahatlıq” əleyhinə üsyanının rəmzi kimi, onların ölümünü Kadeşdə tamamlanan bir dövr ərzində meydana gətirən bibliyalı Kadeş üzərində cəmləşdirmişik; beləliklə, Levililər iyirmi altıdakı “yeddi vaxt” rədd edildiyi zaman, 1863-cü ildə Yeremyanın “qədim yollar”ının rədd edilməsini göstərir.

Qadeş və 1863 ilə əlaqədar olan işığı izləyərkən, Qadeşə qədər uzanan on sınağı müəyyənləşdirirdik. İlk üç sınağı manna sınağı kimi müəyyənləşdirdik. Həmin üç mərhələ möcüzələr və ya sınaqlar kimi təmsil oluna bilər və on sınağın birincisi olan Şənbə istirahəti, Paulun İbranilərə məktubunda bu qədər aydın şəkildə “istirahət” kimi müəyyən etdiyi onuncu sınağa uyğun gəlir. On sınaq alfa istirahətinə və omeqa istirahətinə malikdir.

Peyğəmbərlik tədqiqatçısının İbranilərin Kadeşdə rədd etdikləri “rahatlığı” necə tərif etmək istəməsinin əhəmiyyəti yoxdur—çünki peyğəmbərlik baxımından hər bir “rahatlıq” (“sətir üstünə sətir”) son yağış olan “rahatlığa və tərəvətə” işarə edir. Kadeş son yağış xəbərinin, habelə son yağış təcrübəsinin rədd edilməsinin başlıca rəmzidir; çünki Kadeşdə yüz qırx dörd minin üzərində həyata keçirilən möhürlənmə, həm “əqli”, həm də “ruhani” cəhətdən həqiqətdə sabitləşməkdir.

“Allahın xalqı alınlarında möhürlənən kimi — bu, görünə bilən hər hansı bir möhür və ya nişan deyil, həm əqli, həm də ruhani cəhətdən həqiqətdə möhkəmlənməkdir ki, artıq tərpənilər bilməsinlər — Allahın xalqı möhürlənib sarsıntıya hazırlanmış olan kimi, o gələcək.

Həqiqətən, o artıq başlamışdır; Allahın hökmləri indi ölkənin üzərindədir ki, bizə xəbərdarlıq versin və gəlməkdə olanı bilək.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, cild 4, 1161.

“Həqiqətin içində” “əqli cəhətdən” yerləşmək, Allahın Kəlamının öyrənilməsində sətir üstünə sətir metodologiyasının yeganə və yalnız təqdis edilmiş yanaşma kimi qəbul edilməsini ifadə edir. Bu dar yanaşma 1840-cı ilin avqustunda düzgün yanaşma kimi təsdiqləndi; o zaman “çoxluqlar Miller və onun əməkdaşlarının qəbul etdikləri peyğəmbərlik təfsiri prinsiplərinin düzgünlüyünə əmin oldular və advent hərəkətinə heyvətəməz bir təkan verildi.” Bu “heyvətəməz təkan” 1840-cı ildə birinci mələyin xəbərini bütün dünyaya göndərən Müqəddəs Ruhun qüdrətinin təzahürünü ifadə edir.

“Harikuladə təkan”ı təmsil edən işdə iştirak edənlər, məhz həmin işi yerinə yetirmək üçün Müqəddəs Ruhun qüdrəti ilə qüvvətləndirildilər. Müqəddəs Ruh Öz qüdrətini yalnız müqəddəs metodologiyayı qəbul etmiş olanlar arasında zahir etdi. Müqəddəs Ruh Öz qüdrətini yalnız müqəddəs metodologiyayı qəbul etmiş olanların daxilində zahir etdi.

Həqiqətdə əqli surətdə möhkəmlənmək, “sətir üstə sətir” metodologiyasının qəbuludur və “sətir üstə sətir” metodologiyasının bu “qəbulu”, Laodikiyalı üçün, Müqəddəs Ruhun şəxsində Laodikeyaya olan Elçinin daxil olması üçün ürək qapısının açılması ilə təmsil olunur. Bu müqəddəs metodologiyanın qəbulu, həqiqətdə əqli surətdə möhkəmlənənlərin zehninə Müqəddəs Ruhun qüvvəsini gətirir. Həmin metodologiyanın qəbulu, İlahiliyin bəşəriyyətlə birləşməsi kimi təmsil olunan bir ruhaniyyət yaradır. Müqəddəs Kitabın “sətir üstə sətir” metodologiyasının tətbiqi, imanla qarışıqda, həqiqətdə əqli surətdə möhkəmlənmək kimi təmsil olunur; və metodologiyanın hasil etdiyi həqiqət (xəbər), Kəlam olan İsadən ayrılı bilməz. Onun Kəlamının xəbərini qəbul etmək, Müqəddəs Ruhu zehninə qəbul etməkdir. Beləliklə, həqiqətdə əqli surətdə möhkəmlənmək, Allahın təsdiq möhürünü qəbul edən ruhani təcrübəni hasil edir.

Qadəş qədim İsrail üçün son sınaq idi. Yoel kitabında şərab içənlərin iki sinfi bir-birindən, Yoelin qıcqırdılmış şərabı içən digər sinifdən fərqli olaraq “yeni şərab” adlandırdığı son yağış ismarıcını rədd etmələrinə və ya qəbul etmələrinə əsasən ayrılır və fərqləndirilir. Yoelin “yeni şərabı” İbranilərə məktubun üçüncü və dördüncü fəsillərində Paulun “rahatlıq” adlandırdığı şeydir. Bu, həm də Yeşayanın “Efrayimin sərxoşları”nın “eşitməkdən” imtina etdikləri şeydir — “barəsində dedi ki: ‘Budur, yorğunu dincəldə biləcəyiniz rahatlıq; budur, tərəvətdir’; yenə də onlar eşitmək istəmədilər. Lakin Rəbbin sözü onlar üçün əmr üzərinə əmr, əmr üzərinə əmr, sətir üzərinə sətir, sətir üzərinə sətir, burada bir az, orada bir az oldu; ta ki getsinlər, arxaya yıxılsınlar, qırılsınlar, tora düşsünlər və tutulsunlar.”

Biz müəyyən etdik ki, Harunun qızıl buzov üsyanı Kədəşdə yekunlaşan on sınaqdan “ikisini” təmsil edir. Həmin sınağın iki sınağa bölünməsi, Allahın xalqının taleyini müəyyən edən sınaq olan “vəhşi heyvanın surəti sınağı” ilə təmsil olunan son yağışın sınaq dövrü ilə uyğunluq təşkil edir. Vəhy on üçüncü fəsil “üsyən”i müəyyən edir, çünki “on üç” rəqəmi üsyənı təmsil edir.

Fəsil papalıq dəniz vəhşi ilə başlayır; Danielin onu Haqq-Taalaya qarşı böyük sözlər söyləyən güc kimi tanıtdığına görə, o, yer üzərində üsyanın başlıca rəmzidir. Həmin üsyanın ardınca yer vəhşinin, yəni Amerika Birləşmiş Ştatlarının üsyanı gəlir; o da sonra bütün dünyanı öz üsyən nümunəsinə tabe olmağa məcbur edir. Fəsildəki üçüncü üsyanın nümunəsi, üç üsyanın birincisində — dəniz vəhşi kimi təsvir edilən, Vatikanın rəmzi olan varlıqda tapılır. On birinci ayədə Amerika Birləşmiş Ştatları əjdaha kimi danışır və beləliklə, vəhşə bir surət — Vatikanın surətini yaradır. On ikinci ayədən etibarən Amerika Birləşmiş Ştatları dünyanı da eyni şeyi etməyə məcbur edir. Harunun üsyanı ikiqatdır; bu, əvvəlcə Amerika Birləşmiş Ştatlarının üsyənını, sonra isə Vatikanın dünya miqyaslı surəti zorla tətbiq edildikdə bütün dünyanın üsyənını təmsil edir.

Harunun üsyanı hər iki dövrü müəyyən edir: Musanın orada olmadığı vaxt baş vermiş bütperəstliklə təmsil olunan dövrü və bunun ardınca Musanın orada olduğu vaxt baş vermiş bütperəstliyi. Musa Qanunu qəbul edirdi və buna görə də üsyandakı ayırıcı nöqtə kimi Allahın Qanununu təmsil edir. Harunun qızıl dana-vəhşi heyvan surəti ilə təmsil olunan sınaq 1863-cü ilin sınağıdır.

Bu, həyatla ölüm arasında bölücü xətti təmsil edən bazar günü qanunu sınağıdır. Bu, Vəd olunmuş Torpaqla səhrada ölüm arasında bölücü xətt, vəhşinin nişanı ilə Allahın möhürü arasında bölücü

xətt, Laodikiyalı Şebnanın aqibəti ilə Filadelfiyalı Elyaqimin aqibəti arasında bölücü xətdir. Mannanın təmsil etdiyi ilk üç sınaq Şənbə və ya bazar günü mübahisəsini simvollaşdırır; onuncu sınaq da eyni şeyi edir. Harunun qızıl buzov üsyanında həm beşinci, həm də altıncı sınaqları təmsil edən bölücü xətt isə bazar günü qanunudur.

Dördüncü sınaq Massadakı sudur; “Massah” “sınaq”, “Meribah” isə “Yehovanın bayrağı” mənasını verir və bu hadisə Çıxış 17:1–7-də yerləşir; orada bu, birbaşa “Rəbbi sınamaq” kimi müəyyən edilir.

Və İsrail övladlarının bütün icması, Rəbbin əmrinə görə, Sin səhrasından çıxıb mərhələ-mərhələ yol gedərək Refidimdə düşərgə saldı; orada xalqın içməyə suyu yox idi. Buna görə xalq Musa ilə çəkişib dedi: “Bizə su ver ki, içək.” Musa onlara dedi: “Nə üçün mənimlə çəkişirsiniz? Nə üçün Rəbbi sınağa çəkirsiniz?” Xalq orada su üçün susadı; xalq Musaya qarşı gileylənilib dedi: “Bizi, övladlarımızı və mal-qaramızı susuzluqdan öldürmək üçünmü bizi Misirdən çıxardın?”

Musa Rəbbə fəryad edib dedi: «Bu xalqa nə edim? Az qalıb ki, mənə daşlasınlar».

Rəbb Musaya dedi: Xalqın önünə keç və İsrail ağsaqqallarından bir neçəsini özünə götür; çayı vurduğun əsanı da əlinə al və get. Budur, Mən orada, Horevdəki qayanın üzərində sənəin önündə dayanacağam; sən qayanı vuracaqsan və ondan su çıxacaq ki, xalq içsin. Musa da İsrail ağsaqqallarının gözü önündə belə etdi.

Və o, yeri Massah və Meribah adlandırdı; çünki İsrail övladları çəkişmişdilər və Rəbbi sınayaraq demişdilər: “Rəbb aramızdadırmı, yoxsa deyilmi?” Çıxış 17:1–7.

“Massah” ilə təmsil olunan sınaq və “Meribah” ilə təmsil olunan bayraqvari nişan, Musa eyni Qayaya ikinci dəfə vurduqda öz peyğəmbərlik alfasının peyğəmbərlik omeqası ilə qovuşur. Bu o deməkdir ki, on təhrikin dördüncüsü Kədəşdə təmsil olunur, çünki ikinci Kədəş Musanın üsyan içində Qayaya vurduğu yerdir. Bu isə göstərir ki, Kədəş bir rəmz olaraq, bayraqvari nişan hasil edən su sınağını özündə ehtiva edir.

Bayrağı doğuran su sınağı, axırıncı yağış xəbəri sınağıdır. 1863-cü il bayrağın ucaldılmalı olduğu yer idi, lakin heyhat; 1863-cü il yalnız birinci Qədəş idi və ikinci Qədəş tezliklə gələcək Bazar qanunu zamanındadır. Massa və Meriba, yüz qırx dörd min nəfərin Bazar qanununda bayraq kimi ucaldılmalarından dərhal əvvəl üzləşəcəkləri son sınağı təmsil edir. Məsihin ölümünü təşkil edən nə Romanın hakimiyyəti idi, nə də Yəhudilərin hakimiyyəti. O hakimiyyət, xaçdan əsrlər əvvəl Səmanın məsləhətində təsdiq edilmişdi. Musa öz əsası ilə — Allahın Özünün məsh etdiyi əsasla — Qayanı vurdu, lakin yalnız bir dəfə. İlhamın bildirdiyinə görə, həmin Qaya 1840-dan 1844-ə qədər olan xəbərlərlə təmsil olunur; bunlar salehlərin yolunu təmsil edən qədim təməl həqiqətləridir. Massa ilə təmsil olunan sınaqda xilas edən su, köhnə yolların Qayasından çıxan sudur. Həmin su iki sinfi sınayır və ortaya çıxarır: biri vəhşinin nişanı üçün, digəri isə Allahın möhürü üçün; necə ki, Meriba ilə təmsil olunduğu kimi, bayraq kimi ucaldılanların üzərində Allahın möhürü ilə göstərilmişdir.

Məbəəd Artaxerksin üçüncü fərmanından əvvəl tamamlandı; bu da göstərir ki, Məsihin 1798-ci ildən 1844-cü ilədək qırx altı il ərzində ucaldığı Millerçi məbəəd üçüncü fərmandan, yəni üçüncü mələyin gəlişi ilə təmsil olunan hadisədən əvvəl tamamlanmışdı. Yüz qırx dörd min nəfər Bazar qanunundan dərhal əvvəl möhürlənir; sonra isə qədim günlərdə olduğu kimi, Pentikostun ilk məhsulunun bayraq qurbanı kimi ucaldılırlar. Massa və Meriba birinci və üçüncü mələklərin tarixində Gecəyarısı Fəryadı xəbərilə təmsil olunan su sınağını müəyyən edir.

İlahi təbiətlə insan təbiətinin birləşdirilməsi işi həm də iki məbədin birləşdirilməsi kimi təsvir olunur. Bu, həmçinin bir kişi ilə bir qadının, yaxud qadın məbədi ilə kişi məbədinin birləşdirilib bir bədən olması ilə nikah kimi də təmsil olunur. Məsih Millerçi məbədinə onları Özünün səmavi məbədinə gətirmək məqsədilə ucaldı; orada onlar “rahatlıq” tapacaqdılar; bu rahatlıq 1844-cü ilin tarixində yeddinci gün şənbəsi ilə təmsil olunur.

Massa və Meriba haqqında bu anlayış, dördüncü sınaq olaraq, həmçinin üç sınağı təmsil edən bir açılış sınağı ilə beşinci və altıncı sınaqlar olan bazar qanunundan əvvəl tətbiq edildikdə — onda siz görə bilərsiniz, lakin yalnız görməyə razı olsanız, üçqat manna sınağının birinci sınaq olduğunu; bundan sonra isə Harunun qızıl buzovu ilə bağlı üçüncü ikiqat sınaqdan əvvəl gələn bir sınağın dayandığını. Massa və Meriba birlikdə təmsil olunur, çünki peyğəmbərlikdəki “ikiqatlanma” yalnız ikinci mələyin xəbərində yerləşir. Mannanın ilk üç sınağı birinci mələyin xəbəridir. Massa və Meribanın sınağı ikinci mələyin xəbəridir, Harunun üsyanı isə üçüncü mələyin xəbəridir.

Beşinci sınaq Harunun qızıl buzovu sınağıdır; bu sınaq üsyançıların öz çılpaq üsyanlarının Allahdan gizli qaldığını zənn etdikləri zaman baş verən bütperəstliyin təzahürü ilə başlayır.

Xalq Musanın dağdan enməyəngə qədər gecikdiyini görəndə, xalq bir yerə toplaşır Harunun yanına gəlir və ona dedi: Qalx, bizim üçün önümüzə gedəcək allahlar düzəlt; çünki bizi Misir torpağından çıxarmış o Musa adlı adamın başına nə gəldiyini bilmirik. Harun onlara dedi: Arvadlarınızın, oğullarınızın və qızlarınızın qulaqlarındakı qızıl sırğaları çıxarın və mənə gətirin. Bütün xalq qulaqlarındakı qızıl sırğaları çıxarır Harunun yanına gətirdi. O da onları əllərindən alıb oyma alətlə düzəltdi və tökmə bir buzov hazırladı. Onlar dedilər: Ey İsrail, səni Misir torpağından çıxaran allahların bunlardır. Harun bunu görəndə onun önündə bir qurbangah tikdi; sonra Harun car çəkib dedi: Sabah Rəbb üçün bayram olacaq.

Səhər tezdən qalxıb yandırma qurbanları təqdim etdilər və ünsiyyət qurbanları gətirdilər; xalq oturub yeyib-içdi və sonra əylənməyə qalxdı. Çıxış 32:1–6.

Altıncı sınaq qızıl buzov üsyanının ikinci hissəsidir; Musanın On Əmri aldıqdan sonra geri döndüyü vaxt baş verir. Musa soruşur: “Rəbbin tərəfində kim var?” Çoxluq passiv qaldı və ya bütperəstlərlə birləşdi; bununla da vasitəçinin hüsurunda həmin üsyanı açıq şəkildə nümayiş etdirdilər.

Beşinci və altıncı sınaqlar açıq şəkildə Bazar qanununu təmsil edir və onunla uyğunlaşır. Karmel dağında İlyas Musanın verdiyinə bənzər bir sual verir. “Bu gün kimə xidmət edəcəyinizi seçin” ifadəsi Bazar qanununun sınağına işarə edir. Vəhşi heyvanın surəti ilə bağlı sınağın simvolizmi Bazar qanununa işarə edir. Harunun hekayəsində Levililərin bölünməsi və Yarovamanın iki qızıl buzovu haqqında hekayədə on iki qəbilənin bölünməsi, Bazar qanununda müdriklərlə ağılsızların

ayrılmasını müəyyən edir. Bacı Uaytın şahidlik etdiyi kimi, Laodikiyalılar ağılsız bakirələrdir və buna görə də Bazar qanununda bakirələrin ayrılması Laodikiyalılarla Filadelfiyalıların ayrılmasıdır. Bir ikiqat sınaq olan beşinci və altıncı sınaqlar Bazar qanunu ilə uyğunlaşır; bu isə o deməkdir ki, onlar 1863-cü il və Qadeşlə də uyğunlaşır.

Çıxışın otuz ikinci və otuz üçüncü fəsilləri məhz eyni gündə, cəmi bir neçə saat fərqlə yerinə yetir və həmin gün 1863-cü ili və Kadeşi simvolizə edir. Otuz üçüncü fəsildə Musa Allahın izzətini görməyi xahiş edir. Buna görə də biz Musanı beşinci və altıncı təhriklərdə yüz qırx dörd minliyə çevrilən halda görürük. Elə həmin Musa Kadeşdə Qayaya ikinci dəfə vurur və bununla da üzərinə düşməkdən imtina etdikləri Qaya tərəfindən əzilən bir sinfi təmsil edir. O Qaya bir xəbəri təmsil edir və buna görə də Kadeşdə Musanın iki simvolu vardır: biri Allahın izzətini zahir edir, digəri isə Qayanı rədd edir.

“Qoy Sionun divarları üzərində Allahın keşikçiləri kimi duranlar elə adamlar olsunlar ki, xalqın qarşısında duran təhlükələri öncədən görə bilsinlər,—həqiqətlə yanlışı, salehliklə haqsızlığı bir-birindən ayırd edə bilən adamlar olsunlar.

“Xəbərdarlıq edilmişdir: 1842, 1843 və 1844-cü illərdə verilən xəbərdən bəri üzərində qurduğumuz iman təməlini sarsıdacaq heç bir şeyin daxil olmasına yol verilməməlidir. Mən bu xəbər içində idim və o vaxtdan bəri Allahın bizə verdiyi işığa sadıq qalaraq dünyanın qarşısında dayanmışam. Biz, gündən-günə Rəbbi ciddi dua ilə axtararaq, işıq dilədiyimiz zaman ayaqlarımızın qoyulduğu platformadan ayaqlarımızı çəkməyi niyyət etmirik. Siz elə düşünürsünüzmü ki, Allahın mənə verdiyi işıqdan vaz keçə bilərəm? O, Əbədi Qaya kimi olmalıdır. Verildiyi gündən bəri mənə yol göstərmişdir.” Review and Herald, 14 aprel 1903.

“Kadeşdəki Musa”nın rəmzlərindən biri Qayanı hakimiyyət rəmzi olan əsaya vurur. Birinci dəfə bu, Allahın hakimiyyəti idi, ikinci dəfə isə insanın hakimiyyəti idi. İkinci Kadeşdə Musa ilə təmsil olunan sinif, öz ilahiyyət hakimiyyətlərindən (əsadan) istifadə edərək son yağışın ismarıcına — 1840-dan 1844-ə qədər olan qədim yolların ismarıcına — hücum edən Efrayimin sərxoşları kimi təmsil olunur.

“1840–1844-cü illərdən verilmiş bütün xəbərlər indi qüvvətlə çatdırılmalıdır, çünki istiqamətini itirmiş çoxlu adam var. Bu xəbərlər bütün kilsələrə çatdırılmalıdır.

“Məsih dedi: «Gözləriniz nə bəxtiyardır, çünki görürlər; qulaqlarınız da, çünki eşidirlər. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və saleh adamlar sizin gördüklərinizi görməyi arzuladılar, lakin görmədilər; sizin eşitdiklərinizi eşitməyi arzuladılar, lakin eşitmədilər» [Matthew 13:16, 17]. 1843 və 1844-cü illərdə görünən şeyləri görən gözlər nə bəxtiyardır.”

“Xəbər verildi. Və bu xəbəri təkrar etməkdə heç bir gecikmə olmamalıdır, çünki zamanın əlamətləri yerinə yetməkdədir; yekun iş tamamlanmalıdır. Qısa bir müddətdə böyük bir iş görülməli. Tezliklə Allahın təyinatı ilə elə bir xəbər verilməli ki, yüksək bir fəryada çevriləcək. O zaman Daniel öz payında duracaq ki, öz şəhadətini versin.” Manuscript Releases, cild 21, 437.

Mannanın birinci sınağı üç sınaqdır. On sınağın sonuncusu üçüncü mələyin sınağıdır. Həm birinci, həm də sonuncu sınaq “istirahəti” sınağın bir rəmzi kimi təmsil edir. Birinci sınaq üç sınaqdır; bu, ikinci mələyin ardınca gəldiyi birinci mələyi təmsil edir, lakin möhürlənmənin və bayraq kimi ucaldılmanın olduğu dördüncü sınaq Massa və Meriba ilə təmsil olunur. Beşinci və altıncı sınaqlarla təmsil olunan üçüncü mələk, Massa və Meribanın ikinci sınağından və mannanın birinci sınağından sonra gələn üçüncü sınaqdır.

Saylar 11:1–3-də bəyan olunan Taveradakı təhrik yeddinci sınaqdır. “Yanğın yeri” mənasını verən “Tavera” ilə təmsil olunan iman alovlu sınağını təqdim edən ayələrdən əvvəl, Allahın xalqının səhradan keçərək irəliləməsini göstərən ayələr gəlir. Onuncu fəsildə üzə çıxan səbirsizlik, Quzunun hara getsə, Onun ardınca gedən yüz qırx dörd minlə qarşı-qarşıya qoyulur. Bunlar müqəddəslərin səbri olanlardır; lakin qədim İsrail onuncu fəsildə, on birinci fəsildəki alovlu məşəqqətlərinə aparan bir səbirsizlik nümayiş etdirirdi.

Onlar Rəbbin dağından üç günlük yol getdilər; və Rəbbin əhd sandığı onlar üçün bir istirahət yeri axtarmaq üçün üç günlük yol boyunca onların önündə gedirdi. Düşərgədən çıxanda gündüz vaxtı Rəbbin buludu onların üzərində idi. Və belə oldu ki, sandıq irəli hərəkət edəndə Musa deyirdi: Qalx, ya Rəbb, qoy düşmənlərin pərə-nərə olsun; və Səndən nifrət edənlər Sənin önündən qaçsınlar. O dayandıqda isə deyirdi: Qayıt, ya Rəbb, İsrailin on minlərlə adamının yanına. Saylar 10:33–36.

Növbəti ayə Taveradakı üsyanı təqdim edir.

Xalq şikayət etdikdə, bu, Rəbbin gözündə pis göründü; Rəbb bunu eşitdi və qəzəbi alovlandı; Rəbbin odu onların arasında yandı və ordugahın ən kənar hissələrində olanları məhv etdi. Xalq Musaya fəryad etdi; Musa Rəbbə dua etdikdə, od söndü. O da o yerin adını Tavera qoydu; çünki Rəbbin odu onların arasında yanıbmışdı. Saylar 11:1–3.

Odun zahir olmasından sonra gələn təhrik ət yeməyinə olan həsrət idi və bu, səkkizinci sınaqdır. Bu, Saylar 11:4–34-də yerləşir. Taberada olan şikayət pozulmuş daha yüksək təbiəti, səbrsizlik çatışmazlığını təmsil edir, Misirin ət qazanlarına olan ehtirasın üsyanı isə aşağı təbiəti təmsil edir. Od Malaki üçüncü fəsildəki Əhdin Elçisinin odla təmizləməsini təmsil edir, çünki peyğəmbərlik baxımından Tabera “yanan yer” deməkdir və Allahın peyğəmbərlik Kəlamında yanan yer Malaki 3-də yerləşir; orada od, təmizlənmək üçün təyin olunmuş səbirsiz bir sinfi və qaldırılan təqdimə kimi saflaşdırılan səbirli bir sinfi meydana gətirir.

Taberanın daha yüksək və daha aşağı təbiətinin ikiqat sınağında Musa tərəfindən təmsil olunanlar, həqiqətdə həm əqli cəhətdən, həm də ruhən möhkəmlənmiş olan yüz qırx dörd min nəfərdir. Əql daha yüksək təbiəti müəyyən edir və ruhən ilahiliyin bəşəriyyətlə birləşməsini təmsil edir. İlahilik bəşəriyyətlə yalnız aşağı təbiət çarmıxa çəkilib ölü olduqda birləşdirilə bilər. Həqiqətdə əqli və ruhən möhkəmlənmək möhürlənmiş olma təcrübəsini təmsil edir. Taberanın odları, Məsihin yüz qırx dörd minin məbədini ucaltması işində buğda ilə əlaq otlarının son ayrılmasını təmsil edir.

Doqquzuncu sınaq Saylar 12-də bəhs edilən Miryam və Harunun üsyanıdır. Bu təhrik Qorahın, Datanın və Aviramın, yaxud 1888-ci ildə Minneapolisin təhrikindən fərqli deyildi. Məsələ sadəcə Allahın xəbərinin rədd edilməsi deyil, həm də Allahın rəhbərlik üçün seçiminin rədd edilməsi idi.

Təkcə xəbəri deyil, həm də xəbərçini rədd edən rəhbərlərin məhkum edilməsi onuncu sınaqdan əvvəl gəlir. Rəhbərlik onuncu sınaq olan bazar qanunundan dərhal əvvəl mürtəd kimi təzahür edir. Bazar qanunu çarmıxla üst-üstə düşür və çarmıxa — yəni bazar qanununa — gedən yolda rəhbərlik Barabbanı, yalançı bir Məsihi seçdi; çünki “bar” “oğlu” deməkdir, “abba” isə “ata” deməkdir. Çarmıxa (bazar qanununa) və ya Kadeşə yaxınlaşarkən rəhbərlik saxta bir Məsihi seçərək tam inkişaf etmiş mürtədliyi nümayiş etdirir və həmçinin mülki hakimiyyətlərə birbaşa bildirir ki, onların padşahı yoxdur, yalnız Sezar var.

Yeddinci, səkkizinci və doqquzuncu sınaq möhürlənmə prosesini müəyyən edir, lakin təqdim olunan nümunə ağılsız bakirələrə aiddir. Bu sınaqlardan onuncusu Qadeşdəki ilk üsyan idi və 1863-cü ili təmsil edirdi. 1846-cı ildən etibarən İbranilər Qanunu qəbul etmək üçün Sinaya gətirildilər. On Əmrin iki lövhəsi Allahın qədim hərfi İsrailə olan əhd münasibətinin rəmzidir, Habaquququn iki lövhəsi isə müasir ruhani İsrailin əhd münasibətinin rəmzidir. İkinci lövhə 1850-ci ildə ortaya qoyuldu və qədim İsrailin Qanuna riayət edəcəyinə and içdiyi kimi, 1856-cı ilə qədər vəd olunmuş diyara casusların getməsi ilə təmsil olunan son bir sınaq gətirildi. 1856-cı ildən 1863-cü ilə qədər olan yeddi il ərzində formalaşan əksəriyyətin qənaəti bu idi ki, onların ölmək istədikləri yer Laodikeya səhrasıdır.

1844-dən 1863-ə qədər olan dövr, Qırmızı dənizdəki vəftizlə başlayıb İordan çayında başa çatan dövrlə tipoloji olaraq təmsil olunur; bu da sonralar İsa Məsihə çevriləcəyi həmin eyni məkanda, Yəhya tərəfindən vəftiz edildiyi zaman baş verdi. Qırmızı dənizdəki vəftiz qədim İsrailə olan əhd münasibətini müəyyənləşdirdi. Bu münasibət eyni zamanda on mərhələli bir sınaq prosesini hərəkətə gətirən bir nikahla başladı. Sonra onlar Sinaya gətirildilər və Onun qanununu saxlayacaqlarına vəd verdilər, lakin bunu etmədilər; ardından Kadeşdəki ilk üsyanda onuncu və son sınaqdan da uğursuz oldular. Qırx ildən sonra və Kadeşdəki ikinci və daha böyük üsyandan sonra, İordan çayında vəftiz olunaraq Vəd olunmuş Torpağa daxil oldular.

Vəftizin bütün yol nişanları əhd ilə bir-birinə bağlanmışdır. Omegaya və ikinci Kadeşə aid tarix, birinci və alfa Kadeşin tarixi ilə uyğunlaşır. Musanın omeqa üsyanı, Kadeşin alfa üsyanında bütöv bir millətin üsyanından qat-qat böyük idi. Omeqa həmişə daha böyükdür. Hər iki üsyan birlikdə Yeşayanın son yağış xəbərinin istirahətinə daxil olmaqdan imtina edən savadlı və savadsızlarının üsyanını təmsil edir.

Üç vəftiz (Qırmızı dəniz, İordan çayı və İordan çayı): birincisi Musanın, sonuncusu isə Məsihin; beləliklə Musa alfadır, Məsih isə omeqa. İbrani əlifbasının birinci və iyirmi ikinci hərfləri arasındakı hərflər, on üçüncü hərflər, birinci hərflər bitişdirilib, sonra da o birinci hərflər sonuncu və iyirmi ikinci hərflər birləşdirildikdə, ibrancə “həqiqət” sözü yaranır. Ortadakı vəftiz İordan çayı və Qadeş idi. Qırmızı dənizdəki birinci vəftizdən sonra İordandakı vəftiz gəlirdi. Lakin İordandakı birinci vəftiz Qadeşə ikinci gəlişə və İordanın həqiqi vəftizinə qədər qırx il təxirə salındı. Yəhudilər üçün ziyarət vaxtını təmsil edən üçüncü vəftiz gəlib çatmışdı; Məsih Danielin doqquzuncu fəslinin iyirmi yeddinci ayəsinin yerinə yetməsində bir həftəlik əhdi təsdiq etmək işinə başladığı zaman, qədim İsrail üçün hökm saati idi.

Qırmızı dənizdəki ilk vəftiz birinci mələyin xəbəridir və Qadeşə iki gəliş “ikiqatlanmanı” təmsil edir; çünki Qadeşə və İordan çayına ilk gəlişdə Allahın əhd xalqının üsyanı təmsil olunur, ikinci Qadeşdə isə rəhbərliyin üsyanı zahir olur. Qadeş və iki gəliş ikinci mələyin xəbərinin ikiqatlanmasını təmsil edir; burada iki sinif zahir edilir və hər iki sinif həm xalq, həm də rəhbərliklə təmsil olunur. Məsihin vəftizi üçüncü mələyin xəbəridir; bu zaman buğda ilə əlaq ayrılır, necə ki, qədim İsrailin mühakiməsi saatında Məsihin evləndiyi məsihçi gəlindən qədim İsrail ayrılmışdı.

1844-cü ildən 1863-cü ilə qədər olan dövr Qırmızı dənizdən Kadeşdəki ilk üsyana qədər olan dövrdür. 1844 Qırmızı dənizin keçilməsidir, 1846 mannadır, hansı ki, 1846-cı ildə Uaytların evləndikləri zaman keçdikləri Şənbə sınağının rəmzidir. 1849-cu ildə Rəbb Öz xalqını toplamaq üçün əlini ikinci dəfə uzatdı. O, onları birinci mələyin xəbəri zamanı, Habakkukun lövhələrindən birincisi tarixdə göründükdə toplamışdı və ikinci lövhə də eyni məqsəd üçün nəzərdə tutulmuşdu.

Omega 1850 cədvəli toplamaq və sınaqdan keçirmək üçün idi, çünki alpha 1843 cədvəlinin etdiyi məhz bu idi. Birinci mələyin bir cədvəli var idi, üçüncü mələyin də bir cədvəli var idi, çünki birincisi alpha, üçüncüsü isə omegadır. “İki cədvəl” birinci və üçüncü mələyin nişanə daşlarıdır — ikinci mələyin deyil. “Cədvəllər”in peyğəmbərlik dövrü səhv olan bir cədvəllə başlayır və heç bir səhvi olmayan bir cədvəllə başa çatır. İki cədvəl arasındakı tarix, qrafikin 1850-ci ilədək kənara qoyulduğu ikinci mələyin tarixidir.

1843-cü il 1844-cü il aprelin 19-da başa çatdıqdan sonra, 1843 cədvəli kənara qoyuldu, çünki o zaman səhv olaraq 1843-cü ili qabaqcadan xəbər vermişdi. 1844-cü il aprelin 19-dan 1850-ci ilədək Habakkukun cədvəli yoxdur. İkinci mələyin tarixində cədvəl yox idi və—Babil yıxıldı. Alfa bir cədvəldir, omega bir cədvəldir, ortada isə Babilin süqutu vardır; bu, cədvəlin olmadığı dövrlə əlaqəli olan üsyanın simvoludur. Habakkukun cədvəllərinin tarixi dövrü həqiqətin möhürünü daşıyır.

1850-ci il Sina dağı və Qanunun verilməsi ilə tipik surətdə təmsil olunurdu. Həmin hadisə, iki yellədilən çörəyin qaldırıldığı Pentikostla yad edilirdi. Yellədilən çörəklərin qaldırılması prosesi 1842-ci ilin mayında cədvəlin çapı və təşviqi ilə, həmçinin ikinci sxemin hazırlandığı 1849-cu ilin və onun əlçatan olduğu 1850-ci ilin tarixi ilə təmsil olunur. Bu dövr Məsihin xəttində Onun dirilməsindən Pentikosta qədər olan əlli gün kimi təmsil olunur; bu müddət qırx günə, sonra isə on günə bölünür.

1849-cu ildə Məsih əlini ikinci dəfə uzadırdı və 1850-ci ildə Habaququn ikinci lövhəsi mövcud oldu və Qadeşə aparan sınaq prosesi irəli getdi. 1856-cı ildə qədim İsrailin on sınağının sonuncusu, Millerin təməl peyğəmbərlik vəhyinə dair yeni işıq hərəkətin dövrü nəşrində dərc olunduqda gəlib çatdı. 1856-cı ildən 1863-cü ilədək, iki min beş yüz iyirmi peyğəmbərlik günü ərzində, casuslar ölkəni axtarmağa girdilər. 1863-cü ildə onlar özlərini yenidən Misirə aparmaq üçün yeni bir rəhbər seçdilər.

Biz bu həqiqətləri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“1871-ci il dekabrın 10-da Vermont ştatının Bordovil şəhərində mənə verilən bir görüntüdə mənə göstərildi ki, ərimin mövqeyi çox çətin olmuşdur. Qayğı və zəhmət yükü onun üzərində

olmuşdur. Onun xidmətçi qardaşları bu yükləri daşımaları olmamışlar və onlar onun əməyini qiymətləndirməmişlər. Onun üzərindəki daimi təzyiq onu zehni və fiziki cəhətdən yormuşdur. Mənə göstərildi ki, onun Allah xalqı ilə münasibəti bəzi cəhətlərdən Musanın İsrailə olan münasibətinə bənzəyirdi. Musa əleyhinə gileylənənlər var idi, əlverişsiz şəraitdə, və ona qarşı da gileylənənlər olmuşdur.” Testimonies, 3-cü cild, 85.